

MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI

*Abordări și practici în contextul
globalizării și schimbărilor sociale*

CONTRIBUȚIA AUTORILOR:

Autorii au avut contribuții egale în redactarea lucrării.

**VLADIMIR-AURELIAN ENĂCHESCU
FLORINA MURAR**

MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI

*Abordări și practici în contextul
globalizării și schimbărilor sociale*

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București**

Colecția PSIHLOGIE

Redactor: Laura Nicolescu
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ENĂCHESCU, VLADIMIR-AURELIAN

Managementul educației : abordări și practici în contextul globalizării și schimbărilor sociale / Vladimir-Aurelian Enăchescu, Florina Murar. -
București : Editura Universitară, 2024

Conține bibliografie
ISBN 978-606-28-1843-2

I. Murar, Florina

005
37

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062818432

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2024
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47/ 0745 200 718/ 0745 200 357
comenzi@editurauniversitara.ro
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

Introducere	7
I. Strategii și practici pentru adaptarea managementului școlar la era tehnologică modernă	11
II. Tendințe și perspective în managementul eficient al școlilor din țările în dezvoltare.....	41
III. Impactul managementului eficient asupra performanței elevilor și reducerii absenteismului în mediul școlar.....	95
IV. Analiză de gen în managementul școlar: compararea stilurilor de conducere masculine și feminine	117
V. Abordări și rezultate ale intervențiilor în situații de criză și ale procesului decizional în managementul educațional.....	134
Concluzii	164
Bibliografie	170

INTRODUCERE

Într-o eră marcată de progrese tehnologice rapide și de interconectare globală fără precedent, domeniul educației se confruntă atât cu oportunități extraordinare, cât și cu provocări formidabile. „Managementul Educației: Abordări și practici în contextul globalizării și schimbărilor sociale” studiază lumea multifacetată a organizației educaționale, oferind o explorare cuprinzătoare a practicilor de management contemporane care sunt esențiale în modelarea mediilor de învățare eficiente și adaptative.

Această lucrare este elaborată meticolos pentru managerii educaționali, factorii de decizie politică, cercetători, părinți, specialiști și profesori, oferindu-le cunoștințele și instrumentele necesare pentru a naviga în complexitățile peisajelor educaționale moderne. Prin integrarea strategiilor bazate pe cercetare și a exemplelor din lumea reală, acest volum își propune să reducă decalajul dintre teorie și practică, dând putere părților interesate să promoveze medii în care elevii și studenții pot prospera din punct de vedere academic, social și emoțional.

În primul capitol a acestei lucrări, „*Strategii și practici pentru adaptarea managementului școlar la era tehnologică modernă*”, este justificata necesitatea integrării

tehnologiilor de ultimă generație în practicile educaționale. Pe măsură ce instrumentele și platformele digitale continuă să revoluționeze modul în care este oferită educația, managerii școlilor trebuie să îmbrățișeze aceste inovații pentru a îmbunătăți rezultatele educaționale și a pregăti elevii pentru un viitor bazat pe tehnologie.

Al doilea capitol, *„Tendințe și perspective în managementul eficient al școlilor din țările în dezvoltare”*, evidențiază provocările și oportunitățile distinctive cu care se confruntă instituțiile de învățământ din regiunile în curs de dezvoltare. Aici, explorăm strategii specifice contextului și soluții inovatoare care abordează aceste condiții unice, subliniind nevoia critică de abordări personalizate care pot conduce la îmbunătățiri semnificative și durabile ale calității și accesibilității educației.

În capitolul *„Impactul managementului eficient asupra performanței elevilor și reducerii absenteismului în mediul școlar”*, a treia parte a cărții noastre, examinăm numeroși factori care influențează performanța și prezența elevilor. S-a demonstrat că managementul școlar eficient are un impact profund asupra acestor valori, oferind perspective acționale asupra modului în care managerii pot implementa metode care cresc performanța elevilor și reduc absenteismul.

Capitolul *„Analiză de gen în managementul școlar: compararea stilurilor de conducere masculine și feminine”*, prezintă o analiză aprofundată a rolului pe care îl joacă genul în conducerea educațională. Explorând diversele

stiluri de conducere ale administratorilor de sex masculin și feminin, evidențiem importanța promovării structurilor de guvernare incluzive care beneficiază de o serie de perspective și abordări, contribuind în cele din urmă la un management școlar mai eficient și echitabil.

Capitolul *„Abordări și rezultate ale intervențiilor în situații de criză și ale procesului decizional în managementul educațional”* examinează modele teoretice și practici optime pentru intervenții în criză, importanța leadershipului eficient, a comunicării clare și a coordonării interdepartamentale. Analiza rezultatelor acestor intervenții oferă perspective valoroase pentru îmbunătățirea continuă a strategiilor de management și dezvoltarea unor cadre reziliente pentru viitor.

În managementul educațional, gestionarea crizelor și procesul decizional sunt esențiale pentru menținerea stabilității instituțiilor de învățământ. Crizele pot include probleme financiare, administrative sau evenimente neașteptate, cum ar fi dezastre naturale sau pandemii. Eficiența în gestionarea acestor situații influențează semnificativ performanța educațională și bunăstarea elevilor și a personalului. Abordările de management al crizelor includ strategii diverse, de la pregătirea proactivă și planificarea de urgență, la soluții adaptative și evaluarea post-criză. Procesul decizional necesită evaluări rapide și precise, implicarea părților interesate și utilizarea eficientă a resurselor.

În centrul oricărei instituții de învățământ înfloritoare se află managementul robust și dinamic. Managementul

educațional eficient este esențial pentru crearea unor medii de învățare care nu numai să răspundă, ci și să anticipeze provocările generate de globalizare și de progresele tehnologice. Această carte subliniază rolul imperativ pe care managementul informat și strategic îl joacă în stimularea succesului educațional și în educarea cursanților bine rotunjiți.

Aceasta lucrare este fermă în angajamentul său de a oferi strategii practice, orientate spre cercetare și cele mai bune practici. Ne propunem să susținem managerii educaționali cu cunoștințele și instrumentele necesare pentru a îmbunătăți conducerea școlii, îmbunătățind astfel experiența educațională generală pentru elevi. Fiecare capitol este conceput pentru a fi o resursă pentru profesioniștii care doresc să implementeze îmbunătățiri bazate pe dovezi în instituțiile lor.

„Managementul educației: abordări și practici în contextul globalizării și al schimbărilor sociale” servește drept ghid vital pentru cei dedicați avansării domeniului educației printr-un management informat și eficient. Pe măsură ce parcurgeți aceste pagini, vă invităm să vă implicați cu diverse experiențe și soluții inovatoare prezentate și să vă alăturați efortului de a crea medii educaționale care să fie rezistente, adaptabile și care să conducă la succesul fiecărui beneficiar.

Bine ați venit la o explorare transformatoare a managementului educațional în secolul 21.

Autorii

I. STRATEGII ȘI PRACTICI PENTRU ADAPTAREA MANAGEMENTULUI ȘCOLAR LA ERA TEHNOLOGICĂ MODERNĂ

Managementul organizației școlare trebuie adaptat la cerințele tehnologiilor moderne pentru a asigura eficiența și relevanța procesului educațional în era digitală. Conform lui Mary Parker Follett (1868 – 1933), managementul poate fi definit ca „arta de a realiza ceva împreună cu alți oameni”, cu origini în limba latină „manum agere”, însemnând „a conduce cu mâna”

Termenul „management” poate desemna mai multe aspecte funcționale, cum ar fi gestionarea unui proiect, a timpului, a personalului, a comenzilor, a configurației, a cunoștințelor sau a schimbărilor. În același timp, se referă și la totalitatea acțiunilor de conducere sau administrare în cadrul organizațiilor, precum și la grupurile de persoane cu preocupări specifice în acest sens, cum ar fi managerii sau agenții sportivilor și artiștilor.

Managementul reprezintă esențială funcție organizațională dedicată garantării unei desfășurări eficiente a activităților și obținerii unui nivel maxim de rezultate prin utilizarea optimă a resurselor disponibile. Această activitate

complexă și vitală poate fi axată atât pe coordonarea și conducerea grupurilor umane, cum ar fi echipele de lucru, cât și pe gestionarea și optimizarea proceselor organizaționale în sine.

Managementul instituțional al organizației școlare presupune elaborarea și analiza modelelor, principiilor, obiectivelor, metodologiilor și resurselor pedagogice ale instituției școlare în calitate de entitate socială distinctă, având un statut și un rol particular în cadrul contextului global și dinamic al societății postindustriale, caracterizat prin accentul pe cunoaștere și schimbare continuă.

Weinbach consideră că *„fără management organizațiile nu ar exista. Managementul este inevitabil și necesar și reprezintă ceea ce diferențiază o organizație de o simplă clădire, în care oamenii se învârt ca o moară stricată, în activități întâmplătoare, lipsite de scop.”*

Principalele funcții ale managementului în cadrul organizației școlare sunt esențiale pentru asigurarea unui cadru eficient și eficace în îndeplinirea misiunii educaționale. Aceste funcții includ planificarea, care implică stabilirea direcțiilor strategice și a obiectivelor organizaționale în conformitate cu nevoile și resursele disponibile; îndeplinirea performantă a obiectivelor, care presupune implementarea și monitorizarea acțiunilor necesare pentru atingerea rezultatelor dorite; interim management-ul, care implică gestionarea tranzitorie a situațiilor de criză sau a schimbărilor neprevăzute în conducerea organizației; organizarea, care constă în structurarea eficientă a resurselor umane și materiale pentru realizarea scopurilor stabilite;

conducerea, care implică ghidarea și inspirarea membrilor organizației pentru a contribui la realizarea obiectivelor comune; coordonarea, care implică armonizarea activităților și eforturilor diferitelor departamente sau echipe pentru a asigura coerența și eficiența acțiunilor; evaluarea personalului și managementul performanței, care vizează monitorizarea și evaluarea constantă a performanței individuale și a echipei pentru a identifica și încuraja îmbunătățirile; optimizarea structurii organizaționale, care implică ajustarea și reorganizarea periodică a structurii organizaționale pentru a maximiza eficiența și eficacitatea operațională; adaptarea la dinamica mediului extern, însoțită de o flexibilitate comportamentală a organizației, pentru a răspunde la schimbările și provocările externe într-un mod proactiv și adaptabil. Aceste funcții reprezintă baza esențială a managementului școlar și sunt fundamentale pentru asigurarea succesului și durabilității instituției educaționale într-un mediu în continuă schimbare.

Managementul organizațional în școli joacă un rol crucial în orientarea și consolidarea direcției strategice a instituției educaționale. Această funcție esențială implică mai multe aspecte fundamentale care contribuie la buna funcționare și succesul organizației școlare în îndeplinirea misiunii sale educative.

În primul rând, managementul organizațional facilitează stabilirea viziunii și a planurilor de acțiune viitoare ale școlii prin analiza preconizărilor și anticiparea provocărilor și oportunităților viitoare. Aceasta oferă un

cadru strategic care servește drept bază pentru luarea deciziilor în cadrul instituției.

De asemenea, managementul organizațional contribuie la stabilirea obiectivelor și a criteriilor de evaluare a performanțelor, oferind o orientare clară și măsurabilă pentru progresul școlii. Acest lucru este crucial pentru monitorizarea și evaluarea succesului și pentru identificarea domeniilor în care este nevoie de îmbunătățiri.

Managementul organizațional facilitează lucrul în echipă prin promovarea colaborării și a spiritului de echipă între membrii personalului școlar. Prin implicarea și participarea activă a tuturor angajaților în procesul decizional și în implementarea strategiilor, se creează un mediu de lucru eficient și motivant. De asemenea, managementul organizațional motivează angajații prin prezentarea unei direcții clare și a unor obiective stabilite, oferindu-le o înțelegere mai profundă a rolului lor în atingerea viziunii și a scopurilor școlii. Aceasta crește nivelul de implicare și de satisfacție a angajaților, contribuind la o atmosferă de lucru pozitivă și productivă.

Managementul organizațional îmbunătățește comunicarea între diferitele niveluri ierarhice ale organizației școlare, asigurând o flux constant de informații și de feedback între conducere, personalul didactic și non-didactic și alte părți interesate. Aceasta promovează transparența și încrederea în cadrul instituției, facilitând colaborarea și coeziunea între toți membrii comunității școlare.

Managementul organizațional este un pilon fundamental al succesului și dezvoltării școlii, contribuind la

stabilirea direcției strategice, la facilitarea colaborării și a lucrului în echipă, la motivarea angajaților și la îmbunătățirea comunicării și a relațiilor în cadrul instituției educaționale.

În mediul complex al organizațiilor școlare moderne, diversitatea și variabilitatea sunt aspecte definitorii, contextualizate într-o serie de factori care pot fi constrângători sau chiar contradictorii. Această realitate complexă favorizează valorificarea creativității, a inițiativei și a colaborării umane, elemente esențiale pentru adaptarea și evoluția continuă a instituțiilor educaționale.

Criteriul sursei sau originii factorilor relevă două categorii principale: factorii interni, care se referă la structura și funcționarea organizației școlare, și factorii externi, care țin de influențele mediului fizic și social înconjurător. Această diferențiere permite o analiză cuprinzătoare a influențelor și interacțiunilor care modelează contextul în care operează instituțiile educaționale.

În ceea ce privește abordarea organizatorică, aceasta poate fi clasificată în funcție de principalele dimensiuni ale unei organizații școlare: dimensiunea structurală, cea instrumental-strategică, socio-afectivă și motivațională, și integrarea în comunitate. Această clasificare oferă o perspectivă comprehensivă asupra diverselor aspecte și funcții ale unei instituții de învățământ și evidențiază importanța echilibrului între aceste dimensiuni pentru funcționarea eficientă și eficace a școlii.

Central în dinamica unei instituții școlare sunt persoanele care interacționează în cadrul activităților